

Dansk og Natur/teknologi, 1.-5. klasse

Omfang: 1-3 lektioner pr. fotohistorie.

Tidsforbruget varierer efter, hvor grundigt I arbejder og hvor mange fotohistorier, I bestemmer jer for at lave.

Lav spændende fotohistorier om Sierra Leone

Med det enkle digitale fotohistorie-værktøj skal eleverne researche, udvælge billeder/lyde og skrive korte tekster. De ender med at præsentere et flot digitalt produkt.

De kan vælge mellem ni fotohistorier inden for tre emner – både rettet til dansk og til N/T.

Indholdsmæssigt kommer eleverne rundt i naturen, dagliglivet og børnenes hverdag i Sierra Leone. De kan lave fotohistorier om livet i hovedstaden Freetown, i slumområderne eller i de små landsbyer ved kysten og ude på landet.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne har viden om de forskelle og ligheder, der er på børns liv i Sierra Leone og i Danmark.
- Eleverne kan formidle denne viden i et digitalt produkt.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan lave en digital fotohistorie med tekster, hvor de reflekterer og formidler baggrundsviden.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Læsning	Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge	Finde tekst 2: Eleven kan finde tekster ved at navigere på alderstilpassede hjemmesider / Eleven har viden om sideopbygning på hjemmesider
Læsning	Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge	Sammenhæng 1: Eleven kan forbinde tekstens emne med egen viden, erfaring og ideer / Eleven har viden om samspil mellem tekst og læser

Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagsituationer	IT og kommunikation 1: Eleven kan anvende it til hverdagskommunikation / Eleven har viden om digital kommunikation i skrift, billede og lyd
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge / Eleven har viden om enkle præsentationsformer
Dansk efter 4. klasse		
Læsning	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden	Forberedelse 1: Eleven kan strukturere sin baggrundsviden / Eleven har viden om metoder til strukturering af viden
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om metoder til mundtlig formidling
Dansk efter 6. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer	Præsentation og evaluering 2: Eleven kan revidere sin arbejdsproces frem mod næste produktionsforløb / Eleven har viden om revision af arbejdsproces og målsætning
Natur/teknologi efter 4. klasse.		
Perspektivering	Eleven kan relatere natur og teknologi til andre kontekster	Mennesket 1: Eleven kan sammenligne egne levevilkår med andres / Eleven har viden om levevilkår forskellige steder i verden

Tips: Fotohistorierne er for både små og store

Nemt og intuitivt at arbejde med – også for de små

Fotohistorie-værktøjet er let at gå til og nemt at arbejde med. Du kan finde en trin-for-trin-vejledning i den trykte lærervejledning og i hjemmesidens lærer-univers.

Du kan også se – og vise eleverne – den lille tutorial-video, der ligger i både Filmbanken og inde i selve værktøjet. Den er ofte nok for eleverne. Men med de yngste kan du evt. starte med at lave en fotohistorie sammen i klassen på storskærmen.

Arbejdsgangen er enkel og overskuelig:

1. Web-værktøjet rummer alt, hvad eleverne skal bruge. De skal ikke bruge andre programmer eller indsamle materiale nogen andre steder.
2. Eleverne skal først vælge, hvad fotohistorien skal handle om. Der er tre forskellige temaer om Sierra Leone (se nedenfor) at vælge mellem. Og i hvert tema er der tre forskellige fotohistorie-emner. Du kan evt. bestemme, at de skal vælge et bestemt tema og emne, som passer til dit fag og forløb.
3. Nu researcher eleverne deres emne i et særligt panorama-billede, der gemmer en stribe 'hotspots' med billedserier og små faktatekster om forskellige vinkler på emnet. Her får de al den viden, de har brug for, og de udvalgte billeder, de om lidt skal vælge mellem. Inde i hvert hotspot kan de tage små noter til sig selv om, hvad de opdager.
4. Til sidst skal de lave en fotohistorie ud fra deres research – de skal udvælge syv fotos og skrive en tekst til hver. Dette arbejde er struktureret for dem med guidende spørgsmål – og de har alle de fotos lige for hånden, som de har opdaget på deres vej.

Husk også disse muligheder:

Teksterne læses højt

Hold øje med det lille højttaler-ikon, som findes ved alle tekster i fotohistorie-værktøjet. Ved at klikke på ikonet bliver teksterne læst højt, så små elever og svage læsere kan være med.

Alt bliver gemt

Elevernes arbejde bliver løbende gemt, så de skal ikke være nervøse for, at deres arbejde forsvinder, hvis computeren eller netværket pludselig skulle strejke.

Arbejd på PC, iPad eller tablets

Eleverne kan arbejde med fotohistorier på både PC, Mac, iPads og tablets. Hent evt. iPad-app'en "Børnenes U-landskalender 2023" i AppStore. De kan dog ikke arbejde på smartphones.

Arbejd alene eller i makkerpar

Fotohistorieværktøjet egner sig godt til, at elever kan fordybe sig enkeltvis og lave deres helt egne digitale produktioner, som de tilmed kan dele med familie eller venner. Fra tidligere år ved vi, at mange arbejder sammen i makkerpar eller små grupper om at lave en eller flere fælles fotohistorier. Det styrker også mundtligheden.

Brug materialets faktastof

For at lave en god fotohistorie behøver eleverne ikke at have læst elevbogens historie 'Fatimas store mål'. Bogen rummer dog en masse faktastof om Sierra Leone, som vil gøre elevernes fotohistorier endnu bedre. Eleverne kan også få en masse viden ved at undersøge hjemmesidens sektion 'Opdag Sierra Leone'. Her er film, billeder, quizzes og meget andet om Sierra Leone. Som en forberedelse til arbejdet med fotohistorierne kan I evt. sætte en time af til at bruge opgavearket 'Opdag Sierra Leone', hvor eleverne skal undersøge hjemmesiden.

Alternativ til at skrive lange tekster i fotohistorie-værktøjet

Fotoværktøjet kan bruges på flere måder. Hvis eleverne skal holde et oplæg – og de har meget på hjerte – kan de nøjes med at skrive nogle få stikord til hvert billede. De har også mulighed for at printe et separat manuskript, som kan tale ud fra, når de præsenterer deres fotohistorier – og så vælge at vise fotohistorien frem uden synlige tekster på.

Feedback – gør historierne endnu bedre

Når eleverne arbejder med fotohistorierne, har de hele tiden mulighed for at gå tilbage og skifte billeder ud og ændre i tekster. Det betyder, at du kan vælge at lægge en fase ind i forløbet, hvor eleverne får og giver feedback – enten på klasseniveau eller grupperne imellem. Herefter kan eleverne genåbne deres fotohistorier og arbejde videre og på den måde få et endnu bedre produkt ud af det. Samtidig lærer de at give og modtage konstruktiv kritik.

Her er årets temaer og fotohistorier

Tema: Børnene i slumbyen

I dette tema går eleverne på opdagelse i to af Freetowns slumområder, Kroo Bay og Dwarzark. De kommer helt tæt på, hvordan folk lever her – et meget anderledes liv, end det eleverne kender fra deres egen dagligdag.

Fotohistorie-emner til dette tema:

1.-5. klasse

Kroo Bay – slumbyen ved vandet

Kroo Bay er et tæt befolket slumområde i hovedstaden Freetown. Eleverne går på opdagelse og finder ud af, hvordan børn og voksne lever her. De ser hvordan, der ser ud i de smalle gader og inde i de små skurhuse. De kommer også med i skole og undersøger, hvorfor der er så meget affald i Kroo Bay.

1.-5. klasse

Dwarzark – slumbyen på bjerget

Dwarzark-slummen ligger på en bjergside. Det gør det besværligt at hente vand, hvilket er en opgave børnene ofte hjælper til med. I fotohistorien undersøger eleverne, hvordan det foregår. De lærer også om, hvordan man laver mad i Dwarzark, hvilke små boder og butikker der findes, og hvordan man bærer sig ad med at bygge huse her på bjerget.

Primært for 3.-5. klasse

Freetowns slumbyer

Denne fotohistorie er mere fri end de to andre under dette tema. I opgaven skal eleverne udvælge syv billeder, som de i særlig grad har lagt mærke til under deres research fra både Kroo Bay og Dwarzark. De skal argumentere for, hvorfor de har valgt netop disse syv billeder. Det står eleverne frit for, om de vil fokusere på en særlig vinkel, som for eksempel børneliv, eller om de vil bruge deres fotohistorie til at formidle forskellige aspekter af livet i Freetowns slumområder.

Tema: På tur i Freetown

I temaet her kan eleverne undersøge og lave flotte fotohistorier om livet i Freetown. Freetown er meget andet end slumområder. Det er også en livlig by med markeder, en lang strand, fiskerlejer og sportspladser.

Fotohistorie-emner til dette tema:

1.-5. klasse

Freetown, fodbold og flagermus

I denne fotohistorie undersøger eleverne, hvad Freetown er for en by og hvad folk laver. De er med på

---

markedet og på sportspladsen, hvor der spilles håndbold og hockey. De tager også ud på stranden og oplever fodboldholdet The Flying Stars spille fodbold på krykker.

1.-5. klasse

Fang fisk i Freetown

Funkia er et fiskerleje i Freetown. Eleverne tager med ud at fiske sammen med skibsdrengene, og de finder ud af, hvilke fisk man kan fange ud for Freetowns kyst og hvordan man vedligeholder garn og træbåde. De er også med i røgeriet og på markedet.

Primært for 3.-5. klasse

Fantastiske Freetown

Denne fotohistorie er tværgående. Det betyder, at eleverne kan hoppe frem og tilbage i temaets to panoramaer til de to emner ovenfor og lave en fotohistorie med præcis de billeder og lyde, som de selv vælger. Fotohistorien kræver lidt mere tid, og der er mere stof at holde styr på. Derfor egner den sig bedst til de lidt ældre elever.

Tema: Sierra Leones små byer

I dette meget varierede tema kan eleverne lave flotte fotohistorier om landsbyliv ved kysten og langt ude på landet. De undersøger, hvad folk lever af i landsbyerne og hvad børnene laver i skolen, og når de har fri.

Fotohistorier til dette tema:

1.-5. klasse

Landsbyen ved havet

I denne fotohistorie får eleverne et spændende indblik i, hvordan der ser ud, og hvordan livet leves i en landsby, der ligger helt ude ved Sierra Leones kyst. Her spiller stranden og havet naturligvis en stor rolle for både børn og voksne.

1.-5. klasse

De små byer på landet

Mange steder i områderne inde i landet er det svært at finde arbejde. Folk graver f.eks. efter guld, hugger sten, udvinder sand fra floderne, dyrker grøntsager, ananas og bananer. Eleverne laver en fotohistorie om livet i landsbyerne og om hvad børnene har af aktiviteter i skolen og i fritiden.

Primært for 3.-5. klasse

Opdag Sierra Leones landsbyer

I denne fotohistorie kan eleverne frit bestemme, hvilke billeder de vil udvælge til at fortælle om livet i landsbyerne. De skal undersøge begge panoramaerne til de to emner ovenfor. Den mere frie form giver mere stof at overskue og egner sig derfor bedst til de lidt ældre elever.

